

TABEL COMPARATIV

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

Nr.	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
1.	<p>Articolul 11¹. Suspendarea executării actelor Băncii Naționale în instanța de contencios administrativ</p> <p>(1) Prin derogare de la prevederile art.21 alin.(1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, până la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale referitoare la retragerea licenței băncii și la măsurile impuse de Banca Națională în procesul de lichidare a băncii, fiind aplicabile prevederile art.144 alin.(4) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.</p>	<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</p> <p>1. La articolul 11¹, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Până la soluționarea definitivă a cauzei în instanța de contencios administrativ, nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale ce țin de domeniul politicii monetare și valutare, inclusiv de măsurile de salvagardare sau măsurile de stabilizare financiară, actelor Băncii Naționale cu privire la aplicarea instrumentelor de redresare, de remediere, de administrare specială și/sau provizorie a entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea sau retragerea licenței, autorizăției, avizului, aprobării sau confirmării emise entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea sau retragerea licenței, autorizăției, avizului, aprobării sau confirmării emise entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la inițierea procedurii de asigurare sau de lichidare silită a băncilor sau a societăților de asigurare sau de reasigurare, actelor Băncii Naționale adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor/asociațiilor și persoanelor cu funcții de conducere a entităților supravegheate de Banca Națională, precum și actelor și măsurilor implementate de Banca Națională, de administratorul special sau de lichidator în cursul rezoluției băncii, societății de asigurare sau de reasigurare sau în cursul lichidării silite a băncii, societății de asigurare sau de reasigurare.”;</p>	<p>Articolul 11¹. Suspendarea executării actelor Băncii Naționale în instanța de contencios administrativ</p> <p>(1) Până la soluționarea definitivă a cauzei în instanța de contencios administrativ, nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale ce țin de domeniul politicii monetare și valutare, inclusiv de măsurile de salvagardare sau măsurile de stabilizare financiară, actelor Băncii Naționale cu privire la aplicarea instrumentelor de redresare, de remediere, de administrare specială și/sau provizorie a entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea sau retragerea licenței, autorizăției, avizului, aprobării sau confirmării emise entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea sau retragerea licenței, autorizăției, avizului, aprobării sau confirmării emise entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la inițierea procedurii de asigurare sau de lichidare silită a băncilor sau a societăților de asigurare sau de reasigurare, actelor Băncii Naționale adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor/asociațiilor și persoanelor cu funcții de conducere a entităților supravegheate de Banca Națională, precum și actelor și măsurilor implementate de Banca Națională, de administratorul special sau de lichidator în cursul rezoluției băncii, societății de asigurare sau de reasigurare sau în cursul lichidării silite a băncii, societății de asigurare sau de reasigurare.</p>
2.	<p>Articolul 25. Incompatibilități și restricții</p> <p>(1) Membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale nu pot fi deputați, membri ai Guvernului, membri ai vreunui partid politic sau formațiuni social-politice, nu pot face parte din administrația judecătorească sau din administrația publică, nu pot desfășura ori participa la activități cu caracter politic, nu pot face agitație electorală în favoarea vreunui partid sau formațiuni social-politice.</p> <p>(2) Membrii organelor de conducere și personalul Băncii Naționale nu pot exercita activități care ar putea genera un conflict de interese în procesul realizării de către aceștia a atribuțiilor de serviciu. Membrii Comitetului executiv nu pot exercita alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice și științifice</p>	<p>1. Articolul 25:</p> <p>la alineatul (2), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor” se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;</p> <p>la alineatul (3), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor”, se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;</p>	<p>Articolul 25. Incompatibilități și restricții</p> <p>(1) Membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale nu pot fi deputați, membri ai Guvernului, membri ai vreunui partid politic sau formațiuni social-politice, nu pot face parte din administrația judecătorească sau din administrația publică, nu pot desfășura ori participa la activități cu caracter politic, nu pot face agitație electorală în favoarea vreunui partid sau formațiuni social-politice.</p> <p>(2) Membrii organelor de conducere și personalul Băncii Naționale nu pot exercita activități care ar putea genera un conflict de interese în procesul realizării de către aceștia a atribuțiilor de serviciu. Membrii Comitetului executiv nu pot exercita alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice și științifice</p>

	<p>excepția activităților didactice și științifice sau activităților prevăzute în regulamentul de funcționare al Comitetului executiv ori desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor, caz în care mandatul se suspendă de drept.</p> <p>(3) Membrii organelor de conducere, timp de un an după eliberarea lor din funcție, nu pot activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de Banca Națională, cu excepția desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor.</p> <p>(4) Membrii organelor de conducere dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p> <p>(5) Personalului cu atribuții de supraveghere îi este interzisă participarea în cadrul comisiilor de expertiză, precum și la orice alte acțiuni de verificare care excedează atribuțiile și competențele conferite acestuia prin lege.</p>		<p>sau activităților prevăzute în regulamentul de funcționare al Comitetului executiv ori desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, caz în care mandatul se suspendă de drept.</p> <p>(3) Membrii organelor de conducere, timp de un an după eliberarea lor din funcție, nu pot activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de Banca Națională, cu excepția desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(4) Membrii organelor de conducere dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p> <p>(5) Personalului cu atribuții de supraveghere îi este interzisă participarea în cadrul comisiilor de expertiză, precum și la orice alte acțiuni de verificare care excedează atribuțiile și competențele conferite acestuia prin lege.</p>
3.	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectorii</i>), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren).</p> <p>(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite de actele interne întocmite ca rezultat al operațiilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, procese-verbale, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hirtie și/sau în formă electronică.</p> <p>(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului; data începerii controlului; numele, prenumele</p>	2. Articolul 75 ¹ : la alineatul (1), textul „băncii/unității de schimb valutar” se substituie cu sintagma „entității supravegheate”; la alineatul (8): în prima propoziție, cuvântul „băncii” se substituie cu textul „entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9),”; în propoziția a doua, în ambele cazuri, cuvântul „băncii” se substituie cu sintagma „entității supravegheate”.	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectorii</i>), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile entității supravegheate (control pe teren).</p> <p>(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hirtie și/sau în formă electronică.</p> <p>(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încalcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele</p>

caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încalcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.

(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).

(8) În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acestuia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor băncii, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al cărui se expediază (se înmînează) băncii.

(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în

inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținînd cont de prevederile prezentului articol.

(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).

(8) În cazul controlului pe teren asupra activității entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9), acestuia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor entității supravegheate, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al cărui se expediază (se înmînează) entității supravegheate.

(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.

(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le

	<p>termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.</p> <p>(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p> <p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;</p> <p>b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>		<p>lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p> <p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;</p> <p>b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>
4.	<p>Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor, a măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere</p> <p>(1) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>(2) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, specificați la articolul 58 alineatul (2) litera b) și c) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernator, prim-viceguvernator, și de retragere a licenței/autorizației care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(3) Comitetul executiv poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a</p>	<p>3. Articolul 75²:</p> <p>se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(2²) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare</p>	<p>Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor, a măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere</p> <p>(1) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>(2) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, specificați la articolul 58 alineatul (2) litera b) și c) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernator, cu excepția celor de suspendare a activității și de retragere a licenței/autorizației care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de</p>

<p>măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere în privința oricărei persoane supuse controlului.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(5) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceluiași fel de încălcare.</p> <p>(6) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere și măsurile de remediere se aduc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.</p> <p>(7) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decât banca) se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.</p> <p>(8) Aplicarea de amenzi unității de schimb valutar (alta decât banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a 2 sau a mai multe încălcări care, potrivit Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, servesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.</p> <p>[Art.75² alin.(9) abrogat prin Legea nr.32 din 27.02.2020, în vigoare 02.05.2020]</p> <p>(10) Decizia privind aplicarea amenzii este un document executoriu.</p> <p>(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmânează persoanelor supuse controlului sau se expediază prin scrisoare recomandată în termen de 3 zile lucrătoare de la data</p>	<p>nebanțară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare sau retragere a licenței ori a altui act cu caracter permisiv sau de radiere din registru, care sînt de competența Comitetului executiv.”</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „și a măsurilor de remediere” și a măsurilor de stabilizare”;</p> <p>la alineatul (11):</p> <p>la litera a), în ambele cazuri, cuvîntul „băncii” se substituie cu cuvintele „entităţii supuse supravegherii”;</p> <p>la litera b) și litera c), cuvintele „unităţii de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „entităţii supuse supravegherii”.</p>	<p>asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(2) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istorilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanțară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare sau retragere a licenței ori a altui act cu caracter permisiv sau de radiere din registru, care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(3) Comitetul executiv poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a măsurilor de supraveghere, a măsurilor de remediere și a măsurilor de stabilizare în privința oricărei persoane supuse controlului.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(5) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceluiași fel de încălcare.</p> <p>(6) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere și măsurile de remediere se aduc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.</p> <p>(7) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decât banca) se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.</p> <p>(8) Aplicarea de amenzi unității de schimb valutar (alta decât banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a 2 sau a mai multe încălcări care, potrivit Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, servesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.</p> <p>[Art.75² alin.(9) abrogat prin Legea nr.32 din 27.02.2020, în vigoare 02.05.2020]</p> <p>(10) Decizia privind aplicarea amenzii este un document executoriu.</p> <p>(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmânează persoanelor supuse controlului sau se expediază prin scrisoare recomandată în termen de 3 zile lucrătoare de la data</p>
--	---	--

			<p>emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:</p> <p>a) percepe incontestabil amenda entității supuse supravegherii prin deducerea sumei amenzii din conturile entității supuse supravegherii deschise la Banca Națională;</p> <p>b) înaintează băncii în care este deschis contul entității supuse supravegherii (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;</p> <p>c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova, în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al entității supuse supravegherii (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>
5.	<p>insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al unității de schimb valutar (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>	<p>emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:</p> <p>a) percepe incontestabil amenda entității supuse supravegherii prin deducerea sumei amenzii din conturile entității supuse supravegherii deschise la Banca Națională;</p> <p>b) înaintează băncii în care este deschis contul entității supuse supravegherii (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;</p> <p>c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova, în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al entității supuse supravegherii (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>	<p>emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:</p> <p>a) percepe incontestabil amenda entității supuse supravegherii prin deducerea sumei amenzii din conturile entității supuse supravegherii deschise la Banca Națională;</p> <p>b) înaintează băncii în care este deschis contul entității supuse supravegherii (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;</p> <p>c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova, în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al entității supuse supravegherii (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>
6.	<p>Articolul 9. Drepturile și obligațiile asociației</p>	<p>Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut</p> <p>1. În tot textul legii, cuvintele „filială”, „reprezentanță”, „filială și reprezentanță”, „filială sau reprezentanță”, „filială și/sau reprezentanță”, „filială/reprezentanță”, „filiale și reprezentanțe”, la orice formă gramaticală, se substituie corespunzător cu cuvintele „sucursală” și „sucursale”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>2. La articolul 9 alin. (2) litera d), cuvintele „în filiale și în reprezentanțe” se substituie cu cuvintele „în sucursale”.</p>	<p>Articolul 9. Drepturile și obligațiile asociației</p> <p>(2) Asociația este obligată să activeze în conformitate cu legislația, cu statutul și cu regulamentele interne, inclusiv:</p>

	<p>(2) Asociația este obligată să activeze în conformitate cu legislația, cu statutul și cu regulamentele interne, inclusiv:</p> <p>d) să permită personalului autorității de supraveghere și administratorilor insolabilității accesul în sediu, în filiale și în reprezentanțe și să coopereze cu ei;</p>		<p>d) să permită personalului autorității de supraveghere și administratorilor insolabilității accesul în sediu, în sucursale și să coopereze cu ei;</p>
7.	<p>Articolul 28. Licențierea asociației</p> <p>(6) Taxele pentru eliberarea și perfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>1. La articolul 28 alineatul (6), sintagma „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”.</p>	<p>Articolul 28. Licențierea asociației</p> <p>(6) Taxele pentru eliberarea și perfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul de stat.</p>
8.	<p>Articolul 29. Categoriile licenței și condițiile de licențiere</p> <p>(2) Licența de categoria A poate fi acordată asociației ai cărei membri sînt doar persoane fizice și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1 și pct.3-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în care este înregistrată asociația și nu acordă dreptul de instituire a filialelor și de deschidere a reprezentanțelor pe teritoriul unității menționate.</p> <p>(3) Licența de categoria B poate fi acordată asociației care a deținut în decurs de cel puțin un an licență de categoria A, valoarea totală a activelor ei fiind de cel puțin 1500000 lei, ai cărei membri sînt persoane fizice și juridice în număr minim de 200 și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1, pct.2 lit.a) și pct.3-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea în care este înregistrată asociația și acordă acesteia dreptul de a institui filiale și a deschide reprezentanțe pe teritoriul unității menționate.</p>	<p>4. Articolul 29: La alineatul (2), cuvintele „filialelor și de deschidere a reprezentanțelor” se substituie cu cuvântul „sucursalelor”; La alineatul (3), cuvintele „filiale și a deschide reprezentanțe” se substituie cu cuvântul „sucursale”.</p>	<p>Articolul 29. Categoriile licenței și condițiile de licențiere</p> <p>(2) Licența de categoria A poate fi acordată asociației ai cărei membri sînt doar persoane fizice și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1) și pct.3-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în care este înregistrată asociația și nu acordă dreptul de instituire a sucursalelor pe teritoriul unității menționate.</p> <p>(3) Licența de categoria B poate fi acordată asociației care a deținut în decurs de cel puțin un an licență de categoria A, valoarea totală a activelor ei fiind de cel puțin 1500000 lei, ai cărei membri sînt persoane fizice și juridice în număr minim de 200 și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1, pct.2 lit.a) și pct.3-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea în care este înregistrată asociația și acordă acesteia dreptul de a institui sucursale pe teritoriul unității menționate.</p>
9.	<p>Articolul 31. Suspendarea licenței</p> <p>(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.</p>	<p>2. La articolul 31 alineatul (9), numărul „10” se substituie cu numărul „30”;</p>	<p>Articolul 31. Suspendarea licenței</p> <p>(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.</p>
10.	<p>Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri</p>	<p>3. Articolul 46 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins: „(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.”</p>	<p>Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri</p>

	<p>registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.</p> <p>(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere, cerințe față de administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.</p> <p>(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestor prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.</p>		<p>în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.</p> <p>(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere, cerințe față de administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.</p> <p>(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.</p> <p>(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestei prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.</p>
11.	<p align="center">Capitolul X</p> <p align="center">ACȚIUNILE ILEGALE ȘI MĂSURILE DE STABILIZARE.</p> <p align="center">FONDUL DE STABILIZARE</p>	4. Deținerea capitolului X va avea următorul cuprins: „ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE. FONDUL DE STABILIZARE”.	<p align="center">Capitolul X</p> <p align="center">ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE.</p> <p align="center">FONDUL DE STABILIZARE</p>
12.	<p>Articolul 49. Acțiunile ilegale și măsurile de stabilizare</p> <p>(1) În cazul în care asociația a încălcat prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere sau alte acte normative, fie s-au admis încălcări la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații, fie s-au prezentat date și informații eronate, inclusiv privind indicatorii de prudență financiară, fie s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept:</p> <p>a) să emită un avertisment;</p>	5. Articolul 49 va avea următorul cuprins: „Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare <p>(1) Încălcări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;</p>	<p>Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare</p> <p>(1) Încălcări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;</p> <p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare;</p>

<p>b) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;</p> <p>c) să emită o decizie privind conformarea cu legislația și/sau implementarea măsurilor de stabilizare;</p> <p>c¹) să solicite restituirea de către asociație a tuturor plășilor prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale deburse conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art.8 alin.(3³) lit.b) și ale art.10 lit.h) și i);</p> <p>d) să suspende licența asociației în conformitate cu art.3.1;</p> <p>e) să retragă licența asociației;</p> <p>f) să constate contravenții și/sau să aplice sancțiuni în conformitate cu Codul contravențional față de persoana cu funcție de răspundere a asociației;</p> <p>g) să retragă confirmarea din funcție a administratorilor;</p> <p>h) să plaseze asociația sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele sale normative.</p> <p>(2) În cazul constatării situațiilor specificate la alin.(1), autoritatea de supraveghere îi poate impune asociației:</p> <p>a) să nu accepte depuneri de economii;</p> <p>b) să nu acorde împrumuturi;</p> <p>c) să nu constituie filiale și reprezentanțe;</p> <p>d) să nu se angajeze într-un nou tip de activitate;</p> <p>e) să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;</p> <p>f) să modifice, să reducă sau să suspende orice activitate pe care o consideră ca fiind excesiv de riscantă;</p> <p>g) să suspende sau să elibereze administratorii din funcția deținută;</p> <p>h) să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;</p> <p>i) să se reorganizeze prin fuziune sau dezmembrare</p>	<p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare;</p> <p>d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p> <p>e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii;</p> <p>(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăși aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimentele, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>5) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>6) suspendarea licenței;</p> <p>7) retragerea licenței;</p> <p>8) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;</p> <p>9) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p>	<p>d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p> <p>e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii;</p> <p>(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăși aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimentele, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>5) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>6) suspendarea licenței;</p> <p>7) retragerea licenței;</p> <p>8) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;</p> <p>9) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p>
--	---	--

	<p>muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>d) suspendarea licenței;</p> <p>e) retragerea licenței;</p> <p>f) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;</p> <p>g) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale deburse conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (33) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);</p> <p>c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;</p> <p>d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;</p> <p>e) să impună cerințe suplimentare de raportare;</p> <p>f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;</p> <p>g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unii administratori sau angajați al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;</p> <p>h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;</p> <p>i) să interzică desfășurarea activității prin anumite sucursale și/sau să interzică constituirea sucursalelor;</p> <p>j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.</p>	<p>b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale deburse conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (33) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);</p> <p>c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;</p> <p>d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;</p> <p>e) să impună cerințe suplimentare de raportare;</p> <p>f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;</p> <p>g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unii administratori sau angajați al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;</p> <p>h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;</p> <p>i) să interzică desfășurarea activității prin anumite sucursale și/sau să interzică constituirea sucursalelor;</p> <p>j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.</p> <p>(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.</p>
--	--	--

13.	<p>Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul</p> <p>(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:</p> <p>a) adunarea generală a membrilor;</p> <p>b) consiliul;</p> <p>c) organul executiv.</p> <p>(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de comisia de cenzori.</p> <p>(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36-43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.</p> <p>(4) Față de administratorii asociației centrale – reprezentanți ai asociațiilor – se aplică cerințele stabilite la art.12 pentru reprezentanții ai asociațiilor.</p> <p>(5) Consiliul este constituit din 7 membri, pe o perioadă de 5 ani, după cum urmează:</p> <p>a) 4 membri aleși de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate;</p> <p>b) 3 membri desemnați de către autoritatea de supraveghere.</p> <p>Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.</p> <p>(6) Membrii consiliului sînt independenți în activitatea lor, acțiunea lor, acționează în interesul asociației centrale și nu reprezintă interesele persoanelor, ale grupurilor de persoane sau ale instituțiilor care i-au propus sau ale instituțiilor care i-au propus. Fiecare membru al consiliului asociației centrale poate avea un număr nelimitat de mandate. Pentru exercitarea atribuțiilor lor, toți membrii consiliului sînt remunerați.</p> <p>(7) Consiliul deține competența exclusivă de a numi organul executiv pe bază de concurs, de a-l revoca, precum și de a aproba regulamentul de activitate al acestuia. Hotărârile consiliului în problemele ce țin de competența sa exclusivă, conform art.40 alin.(2), precum și cele privind alegerea președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.</p> <p>(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.</p> <p>(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p>	<p>(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.”</p> <p>6. Articolul 55:</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.”</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.”.</p>	<p>Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul</p> <p>(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:</p> <p>a) adunarea generală a membrilor;</p> <p>b) consiliul;</p> <p>c) organul executiv.</p> <p>(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de cenzori.</p> <p>(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36-43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.</p> <p>(4) Față de administratorii asociației centrale – reprezentanți ai asociațiilor – se aplică cerințele stabilite la art.12 pentru administratorii asociațiilor.</p> <p>(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.</p> <p>(6) Membrii consiliului sînt independenți în activitatea lor, acționează în interesul asociației centrale și nu reprezintă interesele persoanelor, ale grupurilor de persoane sau ale instituțiilor care i-au propus. Fiecare membru al consiliului asociației centrale poate avea un număr nelimitat de mandate. Pentru exercitarea atribuțiilor lor, toți membrii consiliului sînt remunerați.</p> <p>(7) Consiliul deține competența exclusivă de a numi organul executiv pe bază de concurs, de a-l revoca, precum și de a aproba regulamentul de activitate al acestuia. Hotărârile consiliului în problemele ce țin de competența sa exclusivă, conform art.40 alin.(2), precum și cele privind alegerea președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.</p> <p>(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.</p> <p>(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p>
-----	---	---	---

	<p>alegera președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.</p> <p>(8) Administratorii asociațiilor și angajații autorității de supraveghere pot fi membri ai consiliului asociației centrale. Față de membrii consiliului asociației centrale desemnați de autoritatea de supraveghere nu se aplică prevederile art.12.</p> <p>(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.</p> <p>(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.</p> <p>(12) Asociația centrală publică pe propria pagină web situațiile financiare, rapoartele specifice și raportul de audit în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentelor respective, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării lor.</p>		<p>(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.</p> <p>(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.</p> <p>(12) Asociația centrală publică pe propria pagină web situațiile financiare, rapoartele specifice și raportul de audit în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentelor respective, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării lor.</p>
14.		<p>Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit</p> <p>1. În tot textul legii, cuvintele „autoritate publică competentă”, „bancă comercială” și „bănci comerciale”, la orice formă gramaticală, se substituie, corespunzător cu cuvintele „autoritate de supraveghere”, „bancă licențiată” și „bănci licențiate” la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>2. La articolul 6 alineatul (11), cuvântul „informațiilor” se substituie cu textul „aplicate informațiilor prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit”, iar cuvintele „bănci comerciale” se exclud.</p>	
15.	<p>Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit</p> <p>(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității informațiilor, care se coordonează cu autoritatea publică competentă și a căror respectare este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit bănci comerciale.</p>	<p>Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit</p> <p>(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității aplicate informațiilor prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit, care se coordonează cu autoritatea publică competentă și a căror respectare este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit.</p>	<p>Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit</p> <p>(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității aplicate informațiilor prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit, care se coordonează cu autoritatea publică competentă și a căror respectare este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit.</p>
16.	<p>Articolul 13. Obligațiile biroului istoriilor de credit</p> <p>(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr.1227/1997 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea</p>	<p>2. La articolul 13 alineatul (6), textul „Legii nr.1227/1997 cu privire la publicitate” se substituie cu textul „Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate”</p>	<p>Articolul 13. Obligațiile biroului istoriilor de credit</p> <p>(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de</p>

17.	<p>obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.</p> <p>Articolul 17. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, controlul activității surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale se exercită de autoritatea publică competentă, în modul prevăzut de prezenta lege.</p> <p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt bănci comerciale, Banca Națională a Moldovei efectuează, în cadrul procesului de supraveghere a băncilor, conform competențelor sale, controale din oficiu și/sau pe teren în vederea verificării veridicității informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit.</p> <p>(3) Autoritatea publică competentă:</p> <p>1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:</p> <p>a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;</p> <p>[Lit.b) abrogată prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]</p> <p>c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;</p> <p>d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;</p> <p>e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;</p> <p>f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;</p> <p>g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;</p> <p>h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației referitoare la istoriile de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit;</p>	<p>4. Articolul 17:</p> <p>Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit se exercită de autoritatea de supraveghere, în modul prevăzut de prezenta lege..</p> <p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit. Încălcarea de către entitățile respective a prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prezenta lege.”;</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „și Banca Națională a Moldovei vor avea” se substituie cu cuvintele „va avea”;</p> <p>se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Prin actele normative ale autorității de supraveghere pot fi stabilite obligații de raportare pentru sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit, față de autoritatea de supraveghere în vederea exercitării atribuțiilor de supraveghere a activității birourilor istoriilor de credit.”.</p>	<p>obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.</p> <p>Articolul 17. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit se exercită de autoritatea de supraveghere, în modul prevăzut de prezenta lege..</p> <p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit. Încălcarea de către entitățile respective a prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(3) Autoritatea publică competentă:</p> <p>1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:</p> <p>a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;</p> <p>[Lit.b) abrogată prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]</p> <p>c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;</p> <p>d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;</p> <p>e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;</p> <p>f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;</p> <p>g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;</p> <p>h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației referitoare la istoriile de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit;</p> <p>2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:</p>
-----	---	---	--

<p>2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:</p> <p>a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit; – a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit; – a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit; <p>b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului; – a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens; <p>c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit; – a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente; d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi; <p>4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;</p> <p>5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;</p> <p>6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea</p>	<p>a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit; – a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit; – a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit; <p>b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului; – a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens; <p>c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit; – a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente; d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi; <p>4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;</p> <p>5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;</p> <p>6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;</p> <p>7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.</p> <p>(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea publică competentă va avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.</p> <p>(4¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere,</p>
--	---

birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;

7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.

(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea publică competentă și Banca Națională a Moldovei vor avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.

(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(6) În vederea executării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale sînt obligați să prezinte rapoarte cu respectarea formei, conținutului și a periodicității stabilite conform actelor normative ale autorității publice competente.

(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.

(8) Autoritatea publică competentă poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:

a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;

b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.

(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice

deținătorii de participații/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.

(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(6) Prin actele normative ale autorității de supraveghere pot fi stabilite obligații de raportare pentru sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit, față de autoritatea de supraveghere în vederea exercitării atribuțiilor de supraveghere a activității birourilor istoriilor de credit.

(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.

(8) Autoritatea publică competentă poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:

a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;

b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.

(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.

18.	<p>competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.</p> <p>Articolul 18. Licențierea activității biroului istoriilor de credit</p> <p>(1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.</p> <p>(2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):</p> <p>1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;</p> <p>b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și produselor program care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă;</p> <p>c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;</p> <p>2) privind asigurarea gestiunii profesioniste și stabilității activității biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la asociații lor a antecedentelor penale nesinse pentru infracțiuni economice;</p> <p>b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociațiilor biroului istoriilor de credit;</p> <p>c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;</p> <p>d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de acte normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;</p> <p>e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.</p>	<p>4. La articolul 18:</p> <p>alineatul (4) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.”;</p> <p>alineatul (5) se completează cu cuvintele „și se varsă la bugetul de stat”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Taxele pentru perfecționarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”.</p>	<p>Articolul 18. Licențierea activității biroului istoriilor de credit</p> <p>(1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.</p> <p>(2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):</p> <p>1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;</p> <p>b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și produselor program care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă;</p> <p>c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;</p> <p>2) privind asigurarea gestiunii profesioniste și stabilității activității biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la asociații lor a antecedentelor penale nesinse pentru infracțiuni economice;</p> <p>b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociațiilor biroului istoriilor de credit;</p> <p>c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;</p> <p>d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de acte normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;</p> <p>e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.</p> <p>(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin.(2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea publică competentă.</p>
-----	---	---	---

	<p>(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin.(2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea publică competentă.</p> <p>(4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat.</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit este de 3250 lei.</p> <p>(6) Taxele pentru perfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copii sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul autorității publice competente.</p> <p>(7) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.</p> <p>(9) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.</p>	<p>5. Articolul 19 va avea următorul cuprins: Articolul 19. Încălări, sancțiuni și măsuri de remediere.</p> <p>(1) Încălări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>a) condițiilor și restricțiilor din actele prevăzute de prezenta lege;</p> <p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, raportarea cu infirziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p>	<p>(4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat. Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit este de 3250 lei și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(6) Taxele pentru perfectarea licenței, pentru eliberarea copii sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(7) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.</p> <p>(9) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.</p>	19.	<p>Articolul 19. Răspunderea birourilor istoriilor de credit și/sau a persoanelor cu funcție de răspundere a birourilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, contravențională și penală în conformitate cu legislația.</p> <p>(2) În cazul încălcării de către biroul istoriilor de credit și/sau de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit a cerințelor prezentei legi, autoritatea publică competentă va emite în adresa biroului respectiv o prescripție, obligatorie spre executare, în care vor fi specificate încălcările depistate și va fi stabilit termenul pentru eliminarea acestora.</p>	<p>Articolul 19. Încălări, sancțiuni și măsuri de remediere.</p> <p>(1) Încălări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau de supraveghere, raportarea cu infirziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p>	<p>Articolul 19. Încălări, sancțiuni și măsuri de remediere.</p> <p>(1) Încălări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permise prevăzute de prezenta lege;</p> <p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu infirziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p>
--	---	---	---	-----	--	--	--

<p>(3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit nu respectă cerințele prescripției menționate la alin.(2), prin hotărârea autorității publice competente, biroului istoriilor de credit și/sau persoanelor cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit respectiv pot fi aplicate următoarele sancțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> amendă contravențională; suspendarea licenței; retragerea licenței. <p>(4) Modul de aplicare a sancțiunilor menționate la alin.(3) este stabilit de lege.</p>	<p>d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> avertisment în scris; amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei; amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru: <ol style="list-style-type: none"> ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta; perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni; ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta; perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta. <ol style="list-style-type: none"> suspendarea licenței; retragerea licenței. <p>(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (1) sau în cazul în care continuitatea activității și/sau securitatea informației poate fi afectată de riscurile identificate de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:</p> <ol style="list-style-type: none"> să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor; să impună cerințe suplimentare de raportare; să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art.17 alin. (8); să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională; să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere. <p>(4) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.</p> <p>(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere.</p>	<p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta; perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni; ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta; perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta. <ol style="list-style-type: none"> suspendarea licenței; retragerea licenței. <p>(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (1) sau în cazul în care continuitatea activității și/sau securitatea informației poate fi afectată de riscurile identificate de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:</p> <ol style="list-style-type: none"> să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor; să impună cerințe suplimentare de raportare; să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art.17 alin. (8); să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională; să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere. <p>(4) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.</p> <p>(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere.</p>
---	--	--

		<p>d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;</p> <p>e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.</p> <p>(4) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.</p> <p>(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.</p>	<p>Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.</p>
20.		<p>Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</p> <p>1. Se completează cu articolul 290¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebancaară</p> <p>Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebancaară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act cu caracter permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.”</p>	
21.	<p>Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Nerespectarea de către emitenți, de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, de către alți participanți la piața financiară nebancaară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislație, a termenelor de publicare în presă și de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă și/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale.</p>	<p>2. La articolul 304, alineatele (1) și (2), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.</p>	<p>Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Nerespectarea de către emitenți, de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, de către alți participanți la piața financiară nebancaară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislație, a termenelor de publicare în presă și de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă și/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Nerespectarea de către emitenți și de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a</p>

22.	<p>(2) Nerespectarea de către emitent și de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale.</p> <p>(3) Ne prezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.</p>	<p>3. Articolul 304²: la alineatul (1), cuvintele „Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebankară fără licență sau autorizate” se substituie cu textul „Practicarea fără licență sau autorizate a activităților profesionale pe piața financiară nebankară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare”,</p> <p>la alineatul (6), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.</p>	<p>cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale.</p> <p>(3) Ne prezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.</p>
	<p>Articolul 304². Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebankară</p> <p>(1) Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebankară, dacă făpta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.</p> <p>(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.</p> <p>(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenței, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.</p> <p>(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a obligațiilor de asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității,</p>	<p>Articolul 304². Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebankară</p> <p>(1) Practicarea fără licență sau autorizate a activităților profesionale pe piața financiară nebankară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă făpta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.</p> <p>(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.</p> <p>(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenței, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.</p> <p>(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebankară a obligațiilor de asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității,</p>	<p>cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale.</p> <p>(3) Ne prezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.</p>

	<p>se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(6) Nefectuarea de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislație se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>		<p>se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(6) Nefectuarea de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislație se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>
23.	<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Financiare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă făpta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>	<p>4. La articolul 304³ alineatul (2), cuvintele „Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor” se substituie cu cuvintele „Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor”.</p>	<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă făpta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>
24.		<p>5. Articolele 305-310, 310² și 310³ se abrogă.</p>	
25.	<p>Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.263 și 265, art.266 alin.(6), art.272, art.272¹ alin. (1), (2), (4)-(6) și (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.282, art.288, 289, 290, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către Agenția Achiziții Publice, autoritatea administrativă de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)-(6), și (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspecție financiară de la Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.</p> <p>(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni conducătorii direcțiilor generale finanțe și angajații din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciții prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorității administrative de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.</p>	<p>6. La articolul 402 alineatul (1), după textul „, 290” se completează cu textul „, 290^{1”};</p>	<p>Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.263 și 265, art.266 alin.(6), art.272, art.272¹ alin. (1), (2), (4)-(6) și (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.282, art.288, 289, 290, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către Agenția Achiziții Publice, autoritatea administrativă de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)-(6), și (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspecție financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.</p> <p>(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni conducătorii direcțiilor generale finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjunctii lor, angajații din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciții prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorității administrative de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.</p>

	<p>Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.</p>		
26.	<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302-310^{3a} și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>	<p>7. La articolul 404 alineatul (1), textul „302-310^{3a}” se substituie cu textul „302-304⁴, 310^{3b}”;</p>	<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302-304⁴, 310³ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>
27.	<p>Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</p> <p>Articolul 3. Sfera de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Sub incidența prezentei legi cad autoritățile emitente definite la art.2, care sînt învestite prin lege cu dreptul de a emite acte permise persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități conexe cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei.</p> <p>(2) Prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravine prevederilor legilor care reglementează activitatea licențiată, autorizată sau certificată din domeniul financiar (bancar și nebanancar), excepție făcînd dispozițiile art.4 alin.(1)-(2), (5) și art.6 alin.(2)² și (7) care au prioritate cu privire la orice domeniu licențiat/autorizat/certificat.</p> <p>(3) Raporturile reglementate de prezenta lege cad sub incidența Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p>	<p>1. La articolul 3, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebanancar).”;</p>	<p>Articolul 3. Sfera de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Sub incidența prezentei legi cad autoritățile emitente definite la art.2, care sînt învestite prin lege cu dreptul de a emite acte permise persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități prevăzute de lege, conexe cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei.</p> <p>(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebanancar).</p> <p>(3) Raporturile reglementate de prezenta lege cad sub incidența Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p>
28.	<p>2. În Anexa nr. 1, în tabelul I, rîndurile 15-23, inclusiv, se exclude.</p>		
29.	<p>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</p> <p>Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p>	<p>Articolul 99 alin. (3) lit. b¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă</p>	<p>Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p> <p>b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate</p>

	<p>b) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționat, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);</p> <p>b²) amendă, în mărime de până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emidente de monedă electronică pe un termen de la o lună până la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emidente de monedă electronică.</p>	<p>electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitențului de monedă electronică, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p>	<p>beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitențului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitențului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitențului de monedă electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitențului de monedă electronică, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>b²) amendă, în mărime de până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emidente de monedă electronică pe un termen de la o lună până la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emidente de monedă electronică.</p>
30.	<p>Articolul 5. Statutul juridic al organizației de creditare nebancaară. Efectuarea operațiunilor</p> <p>(8) Regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor clienților conține prevederi în conformitate cu Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare și cu Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, fiind conținut în cerințele Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, și se referă la puțin la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea petițiilor în cadrul organizației de creditare nebancaară, la modul și termenele de examinare a petițiilor și de informare a petiționarului despre decizia aprobată.</p>	<p>Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (8), textul „cu Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare și” se exclude.</p>	<p>Articolul 5. Statutul juridic al organizației de creditare nebancaară. Efectuarea operațiunilor</p> <p>(8) Regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor clienților conține prevederi în conformitate cu Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, fiind conținut în cerințele Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, și se referă la puțin la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea petițiilor în cadrul organizației de creditare nebancaară, la modul și termenele de examinare a petițiilor și de informare a petiționarului despre decizia aprobată.</p>
31.	<p>Articolul 7. Informația confidențială referitoare la client</p> <p>(4¹) Organizațiile de creditare nebancaară prezintă informația confidențială referitoare la client birourilor istoriilor de credit în modul și volumul stabilite de Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit.</p>	<p>2. La articolul 7, alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Organizațiile de creditare nebancaară, în conformitate cu Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit, au obligația de a prezenta birourilor istoriilor de credit informația confidențială referitoare la client.</p>	<p>Articolul 7. Informația confidențială referitoare la client</p> <p>(4¹) Organizațiile de creditare nebancaară, în conformitate cu Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit, au obligația de a prezenta birourilor istoriilor de credit informația confidențială referitoare la client.</p>

32.	<p>Articolul 11. Constituirea și înregistrarea de stat</p> <p>(2) Înregistrarea de stat privind constituirea, reorganizarea, lichidarea sau suspendarea activității organizatei de creditare nebancaară se efectuează cu prezentarea și cu acțiunile normative ale autorității de supraveghere, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere se eliberează contra plată.</p>	<p>3. La articolul 11 alineatul (2), propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancaară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat.”.</p>	<p>Articolul 11. Constituirea și înregistrarea de stat</p> <p>(2) Înregistrarea de stat privind constituirea, reorganizarea, lichidarea sau suspendarea activității organizatei de creditare nebancaară se efectuează cu avizul autorității de supraveghere, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancaară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat.</p>
33.	<p>Articolul 20. Suspendarea/reluarea activității și radierea din Registrul</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este în drept să suspende pe un termen de până la 2 ani activitatea organizației de creditare nebancaară, cu mențiunea respectivă în Registrul, în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea organizației de creditare nebancaară;</p> <p>b) neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori;</p> <p>c) prezentarea către autoritatea de supraveghere a unor date eronate sau neautentice probate corespunzător, care au servit drept temel pentru eliberarea avizului pentru înregistrarea de stat și/sau înregistrarea în Registrul;</p> <p>d) încălcarea de către organizația de creditare nebancaară a interdicțiilor prevăzute la art.9 alin.(1) lit.a).</p>	<p>4. Articolul 20 alineatul (1): la lit. b), cuvintele „neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate” se substituie cu textul „neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere”;</p> <p>se completează cu lit. e) și f), cu următorul cuprins: „e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere. f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare”.</p>	<p>Articolul 20. Suspendarea/reluarea activității și radierea din Registrul</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este în drept să suspende pe un termen de până la 2 ani activitatea organizației de creditare nebancaară, cu mențiunea respectivă în Registrul, în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea organizației de creditare nebancaară;</p> <p>b) neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori;</p> <p>c) prezentarea către autoritatea de supraveghere a unor date eronate sau neautentice probate corespunzător, care au servit drept temel pentru eliberarea avizului pentru înregistrarea de stat și/sau înregistrarea în Registrul;</p> <p>d) încălcarea de către organizația de creditare nebancaară a interdicțiilor prevăzute la art.9 alin.(1) lit.a)</p> <p>e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere.</p> <p>f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare.</p>
34.	<p>Articolul 23. Reglementarea și supravegherea activității organizațiilor de creditare nebancaară</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este organul de stat care reglementează și supraveghează activitatea organizațiilor de creditare nebancaară.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității organizațiilor de creditare nebancaară, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe decizii, să efectueze controale din oficiu și controale pe teren asupra activității organizațiilor de creditare nebancaară, să examineze rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea organizațiilor de creditare nebancaară și respectarea de către acestea a legislației, să întreprindă acțiuni și să emită prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei</p>	<p>5. La articolul 23: la alineatul (4), litera d) va avea următorul cuprins: „d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor.”;</p> <p>„(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea organizațiilor de creditare nebancaară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”.</p>	<p>Articolul 23. Reglementarea și supravegherea activității organizațiilor de creditare nebancaară</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este organul de stat care reglementează și supraveghează activitatea organizațiilor de creditare nebancaară.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității organizațiilor de creditare nebancaară, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe decizii, să efectueze controale din oficiu și controale pe teren asupra activității organizațiilor de creditare nebancaară, să examineze rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea organizațiilor de creditare nebancaară și respectarea de către acestea a legislației, să întreprindă acțiuni și să emită prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și să îndeplinească</p>

legi și ale actelor normative aferente, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.

(3) Autoritatea de supraveghere poate delega asociațiilor organizațiilor de creditare nebankară, în baza unui acord, funcții de selecție și sistematizare a informației din situațiile financiare și rapoartele specifice.

(4) Autoritatea de supraveghere stabilește prin actele sale normative cerințe aplicate tuturor organizațiilor de creditare nebankară înregistrate în Registrul, care se referă la:

a) constituirea provizioanelor și criteriile de clasificare a creanțelor pentru acoperirea pierderilor din creditele nebankare și dobânzile aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing;

b) transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebankară și actualizarea informațiilor cu privire la fondatori (beneficiarii efectivi care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau din drepturile de vot ale organizației de creditare nebankară);

c) dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare a informației necesare, precum și obligarea dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate și în contractele de credit nebankar;

d) norme și reguli privind raportarea;

e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebankar și/sau a leasingului financiar, inclusiv la condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebankar și/sau a leasingului financiar, precum și la gradul de acoperire cu gaj.

(5) În situația unei crize financiare sistemice, definită astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, precum și în scopul prevenirii crizelor, autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege.

(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar organizațiile de creditare nebankară, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestor organizații sînt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.

orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.

(3) Autoritatea de supraveghere poate delega asociațiilor organizațiilor de creditare nebankară, în baza unui acord, funcții de selecție și sistematizare a informației din situațiile financiare și rapoartele specifice.

(4) Autoritatea de supraveghere stabilește prin actele sale normative cerințe aplicate tuturor organizațiilor de creditare nebankară înregistrate în Registrul, care se referă la:

a) constituirea provizioanelor și criteriile de clasificare a creanțelor pentru acoperirea pierderilor din creditele nebankare și dobânzile aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing;

b) transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebankară și actualizarea informațiilor cu privire la fondatori (beneficiarii efectivi care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau din drepturile de vot ale organizației de creditare nebankară);

c) dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare a informației necesare, precum și obligarea dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate și în contractele de credit nebankar;

d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor;

e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebankar și/sau a leasingului financiar, inclusiv la condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebankar și/sau a leasingului financiar, precum și la gradul de acoperire cu gaj.

(5) În situația unei crize financiare sistemice, definită astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, precum și în scopul prevenirii crizelor, autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege.

(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar organizațiile de creditare nebankară, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestor organizații sînt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.

(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea

35.	<p>Articolul 24. Acțiuni ilegale și sancțiuni (1) Dacă se constată că organizația de creditare nebanară, acționarii/ asociații și/sau administratorii ei au încălcat prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere, obligațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului și controlul privind respectarea acestora în ceea ce privește competența autorității de supraveghere, autoritatea de supraveghere poate aplica organizației de creditare nebanară următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) prescripții privind conformarea cu legislația;</p> <p>c) amendă contravențională, aplicată administratorilor organizației de creditare nebanară;</p> <p>c') obligația de a restitui debitorului toate plățile prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale deburse conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezența literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art.5 alin.(3^b) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e') și f);</p> <p>d) suspendarea activității sau radierea din Registrul, ținând cont de prevederile art.20 alin.(1) lit.b);</p> <p>e) în cazul neîndeplinirii prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor, inclusiv în cazul unor sesizări din partea autorității responsabile privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori – amendă aplicată organizației de creditare nebanară și percepută în mărime de până la 10% din veniturile din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), calculate la finele anului precedent raportat la autoritatea de supraveghere, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>f) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de creditare nebanară – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebanară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea</p>	<p>6. Articolul 24 va avea următorul cuprins: „Articolul 24. Încălțări, măsuri de remediere și sancțiuni (1) Încălțări se consideră:</p> <p>a) încălțarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu înfțișiere sau prezentarea de informații neveridice/ incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor de credit.</p> <p>e) Dacă se constată că organizația de creditare nebanară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălțări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebanară, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebanară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>5) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p>	<p>organizațiilor de creditare nebanară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.</p> <p>Articolul 24. Încălțări, măsuri de remediere și sancțiuni (1) Încălțări se consideră:</p> <p>a) încălțarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu înfțișiere sau prezentarea de informații neveridice/ incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor istoriilor de credit.</p> <p>e) Dacă se constată că organizația de creditare nebanară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălțări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebanară, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebanară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>5) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebanară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p>
-----	--	---	--

	<p>nominală pentru organizațiile de creditare nebancaară sub formă de societăți pe acțiuni).</p> <p>(2) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate impune organizației de creditare nebancaară următoarele măsuri:</p> <p>a) să înceteze activitățile care sînt interzise de legislație și/sau să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege;</p> <p>b) să nu se angajeze într-un nou gen de activitate de creditare nebancaară;</p> <p>c) să interzică temporar exercitarea funcțiilor de către administratori sau alte persoane cu funcție de răspundere.</p> <p>(3) În cazul încălcării prevederilor art.5 alin.(3) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e) și f), organizația de creditare nebancaară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancaară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.</p>	<p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>d) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancaară, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.41/4/2018 – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebancaară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancaară sub formă de societăți pe acțiuni);</p> <p>e) suspendarea activității fiind cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);</p> <p>f) radierea din Registrul fiind cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).</p>	<p>aplicată deținătorului organizației de creditare nebancaară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancaară sub formă de societăți pe acțiuni);</p> <p>e) suspendarea activității fiind cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);</p> <p>f) radierea din Registrul fiind cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin. (1) și/sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună organizației de creditare nebancaară următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (33) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e) și f);</p> <p>c) să prescrie modificarea mecanismelor, procedurilor și/sau a regulamentelor interne;</p> <p>d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege pînă la lichidarea încălcărilor constatate;</p> <p>e) să dispună încetarea desfășurării activităților prin anumite succursale/oficii secundare;</p> <p>f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebancaară;</p> <p>g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;</p> <p>h) să impună cerințe suplimentare de raportare.</p> <p>(4) În cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (33) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e) și f), organizația de creditare nebancaară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancaară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.</p> <p>(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere.</p>
--	--	--	---

		<p>f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebancaară;</p> <p>g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;</p> <p>h) să impună cerințe suplimentare de raportare.</p> <p>(4) în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (33) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e1) și f), organizația de creditare nebancaară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revindicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancaară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.</p> <p>(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.”</p>	<p>Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.</p>
36.	<p>Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare</p> <p>Articolul 10. Procedura de eliberare (17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare este de 50000 de lei și se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p> <p>(18) Mărirea taxelor aferente eliberării avizelor, examinării cererilor referitoare la reperfectarea licenței, eliberării copiilor autorizate de pe aceasta, eliberării duplicatului licenței, precum și operării modificărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, se stabilește de către autoritatea de supraveghere. Taxele se achită la data depunerii cererii și se varsă în bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>1. La articolul 10: alineatul (17), textul „autorității de supraveghere” se substituie cu textul „de stat”;</p> <p>alineatul (18) va avea următorul cuprins „(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copii autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;</p> <p>2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.</p>	<p>Articolul 10. Procedura de eliberare (17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare este de 50000 de lei și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copii autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p>
37.	<p>Articolul 13. Reperfectarea licenței (2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a licenței cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale autorității de supraveghere.</p>		<p>Articolul 13. Reperfectarea licenței (2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a licenței cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale autorității de supraveghere. Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.</p>

	Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.	3. La articolul 14 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.	<p>Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței</p> <p>(2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să lucreze din momentul constatării, să publice, în acest sens, un avis în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a duplicatului licenței, cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, distrugerea, sustragerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.</p>
38.	<p>Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței</p> <p>(2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să publice, în acest sens, un avis în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a duplicatului licenței, cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.</p>	4. La articolul 16 alineatul (5) lit. b), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.	<p>Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului</p> <p>(5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat:</p> <p>a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor;</p> <p>b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale;</p> <p>c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.</p>
39.	<p>Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului</p> <p>(5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat:</p> <p>a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor;</p> <p>b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale;</p> <p>c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.</p>	5. La articolul 18 alineatul (3), textul „, cu achitarea taxei corespunzătoare” se exclude.	<p>Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului</p> <p>(5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat:</p> <p>a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor;</p> <p>b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi;</p> <p>c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.</p>
40.	<p>Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor</p> <p>(3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist pe piața asigurărilor este obligat să depună la autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, fiind solicitată copia autorizată (copiile autorizate) de pe licență, cu achitarea taxei corespunzătoare.</p>	6. Articolul 30: la alineatul (16), sintagma „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”;	<p>Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor</p> <p>(3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist pe piața asigurărilor este obligat să depună la autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, fiind solicitată copia autorizată (copiile autorizate) de pe licență.</p>
41.	<p>Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile</p> <p>(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor asigurătorului sau reasigurătorului va fi stabilit în următoarele condiții:</p>	la alineatul (30) va avea următorul cuprins:	<p>Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile</p> <p>(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor asigurătorului sau reasigurătorului va fi stabilit în următoarele condiții:</p>

	<p>a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital;</p> <p>b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.</p> <p>Determinarea prețului conform lit.b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către Autoritatea de Reglementare și Supraveghere în modul stabilit de către aceasta.</p> <p>(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.27 alin.(3) lit.d) și alin.(4) lit.b) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.</p>	<p>„(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(2) propoziția a doua și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.”</p>	<p>a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital;</p> <p>b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.</p> <p>Determinarea prețului conform lit.b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare în modul stabilit de către aceasta.</p> <p>(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(2) propoziția a doua și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.</p>
42.	<p>Articolul 82. Administrarea specială</p> <p>(9) Pe perioada administrării speciale drepturile și obligațiile acționarilor și ale organelor de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali, cu excepția atribuției de convocare a adunării generale în acest sens. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte dintre atribuțiile lor altor persoane.</p>	<p>7. La articolul 82: alineatul (9), prima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali.”</p> <p>„(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de convocare a adunării generale în acest sens.”</p>	<p>Articolul 82. Administrarea specială</p> <p>(9) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte dintre atribuțiile lor altor persoane.</p> <p>(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de convocare a adunării generale în acest sens.”</p>
43.	<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance</p> <p>(1) Agentul de asigurare este o persoană fizică sau o persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare</p>	<p>8. Articolul 107 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200</p>	<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance</p> <p>(1) Agentul de asigurare este o persoană fizică sau o persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare și</p>

<p>și agenților bancassurance ținut de autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurator o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.</p> <p>(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere de asigurare este valabil din momentul înregistrării acestora de către agenții de asigurare în Registrul agenților de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.</p> <p>(3) Agentul de asigurare persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative de supraveghere;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de supraveghere;</p> <p>c) să nu aibă antecedente penale;</p> <p>d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de supraveghere;</p> <p>d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p>	<p>lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.”.</p>	<p>agenților bancassurance ținut de autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurator o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.</p> <p>(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere în asigurări de către agenții de asigurare este valabil din momentul înregistrării acestora de către autoritatea de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.</p> <p>(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(3) Agentul de asigurare persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de supraveghere;</p> <p>c) să nu aibă antecedente penale;</p> <p>d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de supraveghere;</p> <p>d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p>
--	---	---

	<p>insolvabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p> <p>e) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma "agent de asigurare";</p> <p>g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcții de conducere, fără antecedente penale;</p> <p>h) să dispună de un administrator care să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să înființeze și să țină un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere în asigurări, ale cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>j) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care corespunde cerințelor de instruire profesională și care deține certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>k) să prezinte rapoartele financiare specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>(5) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie o bancă și/sau o sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare nebancaară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p> <p>d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, cu cunoștințe și</p>	<p>e) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma "agent de asigurare";</p> <p>g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcții de conducere, fără antecedente penale;</p> <p>h) să dispună de un administrator care să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să înființeze și să țină un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere în asigurări, ale cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>j) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care corespunde cerințelor de instruire profesională și care deține certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>k) să prezinte rapoartele financiare specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(5) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie o bancă și/sau o sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare nebancaară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p> <p>d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, cu cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de intermediere în asigurări în corespundere cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(6) Persoana responsabilă de pregătire și de experiența necesară pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p>
--	--	---

44.	<p>f) prestează activități, prin organul executiv și contabil-șef, care nu corespund cerințelor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>g) nu dețin limita nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații.</p>	<p>9. La articolul 108 alineatul (2) lit. d), după cuvintele „să desfășoare” se completează cu cuvântul „doar”.</p>	
	<p>Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să înlăunsească următoarele condiții:</p> <p>a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1);</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în bunuri imobiliare sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) să desfășoare activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări;</p> <p>e) să păstreze și să pună la dispoziția autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;</p> <p>f) să dispună de persoane cu funcții de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin acte normative ale autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere să dețină certificate de calificare în domeniul asigurărilor obținut în condițiile actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, ale cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin acte normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>h) să prezinte rapoartele financiare specializate, precum și alte informații privind activitatea sa, în modul stabilit prin acte normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau lichidare la data solicitării licenței;</p> <p>j) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p>		<p>Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să înlăunsească următoarele condiții:</p> <p>a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1);</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în bunuri imobiliare sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) să desfășoare doar activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări;</p> <p>e) să păstreze și să pună la dispoziția autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;</p> <p>f) să dispună de persoane cu funcții de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin acte normative ale autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere să dețină certificate de calificare în domeniul asigurărilor obținut în condițiile actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, ale cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin acte normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>h) să prezinte rapoartele financiare specializate, precum și alte informații privind activitatea sa, în modul stabilit prin acte normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau lichidare la data solicitării licenței;</p> <p>j) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>k) să dispună de propria pagină web oficială.</p>

45.	<p>k) să dispună de propria pagină web oficială.</p> <p>Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 de lei și se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p> <p>(6) Taxa de perfecționare a licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare, precum și taxa pentru eliberarea copii sau a duplicatului acesteia se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>10. La articolul 110: la alineatul (5), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”; alineatul (6) va avea următorul cuprins „(6) Taxa pentru perfecționarea licenței, pentru eliberarea copii sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;</p>	<p>Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 de lei și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(6) Taxa pentru perfecționarea licenței, pentru eliberarea copii sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p>
46.	<p>Articolul 117. Procesul de supraveghere</p> <p>(5) Controalele, analizele din oficiu și inspecțiile în teren se efectuează în conformitate cu procedura stabilită prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p>	<p>11. La art. 117, alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.”.</p>	<p>Articolul 117. Procesul de supraveghere</p> <p>(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.</p>
47.	<p>Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni</p> <p>(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor: nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale altor acte normative; nerespectarea condițiilor de licențiere și a deciziilor emise întru conformarea activității; neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.</p> <p>(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> avertismentul; suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de aceasta; amendă contravențională aplicată participantului profesionist sau persoanei cu funcție de răspundere (persoanei cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie) a societății de asigurare sau de reasigurare sau intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări; amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare sau de reasigurare 	<p>12. Articolul 122: La alineatul (2): litera a) se completează cu cuvintele „în scris”; litera c) va avea următorul cuprins: „c) amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru: 1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta; 2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni; 3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile</p>	<p>Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni</p> <p>(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor: nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale altor acte normative; nerespectarea condițiilor de licențiere și a deciziilor emise întru conformarea activității; neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.</p> <p>(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> avertismentul în scris; suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de aceasta; amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul sucursalei societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare sau intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

<p>conform categoriei de asigurări sau activității de reasigurări în care s-a constatat încălcarea;</p> <p>e) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări. În cazul agenților bancassurance, amendă se aplică în limita capitalului de 100000 de lei;</p> <p>f) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele de asigurare sau activități de reasigurare ori pentru anumite tipuri/clase sau activități;</p> <p>g) amendă aplicată deținătorilor direcți și indirecți de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare și/sau beneficiarului efectiv, până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, calculată la valoarea nominală;</p> <p>h) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;</p> <p>i) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;</p>	<p>de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul entității de supraveghere respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”;</p> <p>se completează cu literele c1)- c3), cu următorul cuprins:</p> <p>„c1) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuariale, în mărime de la 10 000 lei până la 1 milion de lei;</p> <p>c2) amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei până la 1 milion de lei;</p> <p>c3) amendă aplicabilă persoanei fizice, alta decât cele menționate la lit. c), c1), c2), în mărime de la 5000 de lei până la 1 milion de lei.”;</p> <p>la litera d), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „, sau succursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, ”;</p> <p>litera g), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „și/sau beneficiarului efectiv,” se completează cu litera g1), cu următorul cuprins:</p> <p>„g1) amendă de până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;”;</p> <p>litera k) se completează cu cuvintele „sau ale succursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe”.</p> <p>Se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c3) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților</p>	<p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>c1) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuariale, în mărime de la 10 000 lei până la 1 milion de lei;</p> <p>c2) amendă aplicabilă persoanei fizice, alta decât cele menționate la lit. c), c1), c2), în mărime de la 5000 de lei până la 1 milion de lei</p> <p>d) amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare sau de reasigurare, sau succursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, conform categoriei de asigurări sau activității de reasigurări în care s-a constatat încălcarea;</p> <p>e) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări. În cazul agenților bancassurance, amendă se aplică în limita capitalului de 100000 de lei;</p> <p>f) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele de asigurare sau activități de reasigurare ori pentru anumite tipuri/clase sau activități;</p> <p>g) amendă aplicată deținătorilor direcți și indirecți de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, calculată la valoarea nominală;</p> <p>h) suspendarea sau retragerea calității de persoană cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie, aprobată în prealabil de către autoritatea de supraveghere;</p> <p>i) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;</p> <p>j) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;</p> <p>k) interzicerea dispunerii libere de activele societății de asigurare sau de reasigurare;</p> <p>l) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înălțură răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.</p> <p>(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit.a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege, în cazul neînlăturării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. De asemenea, acesta se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.</p> <p>(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.</p>
---	--	---

<p>(7) Amendă, aplicată în temeiul prezentului articol, se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(8) Autoritatea de supraveghere va reglementa prin act normativ principalele de aplicare graduală a sancțiunilor menționate la alin.(2), ținând cont de impactul acestora asupra stabilității activității de asigurare sau de reasigurare în Republica Moldova, de drepturile și interesele consumatorilor, de profilul de risc al societății de asigurare sau de reasigurare sau al intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, de categoriile de asigurări sau activitățile de reasigurare practicate, de gravitatea încălcărilor comise, de împrejurările în care a fost săvârșită încălcarea și de scopul urmărit.</p> <p>(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata faptei;</p> <p>b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei juridice responsabile;</p> <p>d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>e) prejudiciile cauzate contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;</p> <p>f) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;</p> <p>g) încălcările săvârșite anterior;</p> <p>h) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.</p> <p>(10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.</p> <p>(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației, care reglementează activitatea pe piața asigurărilor, urmează a fi reparate în modul stabilit de legislație.</p>	<p>profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.”.</p> <p>Alineatul (8) se abrogă.</p> <p>Se completează cu alineatele (12) și (13), cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) Actele prin care sînt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p>	<p>j) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;</p> <p>k) interzicerea dispunerii libere de activele societății de asigurare sau de reasigurare sau ale succursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe;</p> <p>l) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p> <p>(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c³) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucît aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.</p> <p>(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit.a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege, în cazul neînlăturării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. De asemenea, acesta se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.</p> <p>(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.</p> <p>(7) Amendă, aplicată în temeiul prezentului articol, se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata faptei;</p> <p>b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al</p>
--	--	---

<p>persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;</p>	<p>d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>e) prejudiciile cauzate contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;</p> <p>f) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;</p> <p>g) încălcările săvârșite anterior;</p> <p>h) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.</p> <p>(10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.</p> <p>(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației, care reglementează activitatea pe piața asigurărilor, urmează a fi reparate în modul stabilit de legislație.</p> <p>(12) Actele prin care sînt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p>
<p>Dispoziții tranzitorii și finale</p>	